

עטרת שלום

עלון שבועי שיע"י מוסדות קאמרגא בארה"ק – בנושאים כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רח' ארזי הבירה 48 ירושלים
פרשת תולדות

בס"ד, עש"ק פרשת תולדות
ד' כסלו תשפ"א – שנה י"ב גליון תקל"ה

זמני הדלקת הנרות ומוצ"ש

הרה"ג מוצ"ש	ר"ת	ירושלים	בני ברק	ניו יורק	מונטריאל
4:02	5:16	5:54	4:16	5:33	5:30
5:18	4:00	5:30	4:16	5:33	5:30

נא לשמור על קדושת הגליון

עטרת ראשנו

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

וַיִּגַשׁ וַיִּשָּׁק לוֹ וַיִּרַח אֶת רִיחַ בְּגָדָיו וַיִּבְרַכְהוּ וַיֹּאמְרוּ רֵאֶה רִיחַ בְּנֵי כְרִיחַ שְׂדֵה אֲשֶׁר בְּרִכּוֹ הוּי"ה (כו כו).

יאות, וכרסאי שלים עליהו, ועבדי פולחנא, ובקע אוירין דעלמא, וסליק ההוא פולחנא לעילא לאתריה, בגין דארעא לא אתתקנת לפולחנא אלא לישראל בלחודייהו, ובגין כך שאר עמין עעכו"ם הוו מתרחקי, דלא הוו שלטין בה כדהשתא, בגין דלא אתונו אלא מתמצית.

אבל אצל עשו שהיה העיקר אצלו הגשמיות, לזה הקדים יצחק לברך אותו בעיני גשמיים כמו"ש הנה משמני הארץ יהיה מושבך שהוא גשמיים, ואח"כ בירכו ומטל השמים מעל ברוחניות, לרמוז שהרוחניות היתה אצלו מפילה.

ולכן אמר לו יצחק לעשו ואת אחיך תעבד כי כל השפע שלך מגיע מיעקב, ורק והיה כאשר תריד ופרקת עלו מעל צוארך שיעקב לא התנהג כדבעי אז תקבל השפע שלא ע"י יעקב, ואז ח"ו ופרקת עלו ותשלוט על בני ישראל כמבואר שם בווה"ק.

ולפי זה יובן למה נתן יעקב לעשו כשחזר מפרן ארם את כל העדרים והפציר בו מאוד, כמו"ש קח נא את ברכתי אשר הבאת לך כי חנני אלהים וכי יש לי כל ויפצר בו ויקח (ג). יא, לומר לו שכל מה שיש לך הוא מ'ברכתי אשר הבאת לך ולכן אין לך הכוח להרע לי, כי הרי בכית לבן קיימתי את כל התרי"ג מצוות כמו שאומר כאן רש"י על עם לבו גרתי, ולכן באמת לא פגע בו עשו מאומה ונכנע אליו.

רעוא דרעיון תשע"א לפ"ק

יבואר דהנה איתא בעין חיים (שער אח"פ פ"א) ממרן הארז"ל, שיש ד' בחינות ראה שמיעה ריחא דבור, והם בחינת ד' אותיות הו"י"ה, בחינת חכמה בינה זו"ן ע"ש. וזה מה שאמרו ראה ריח בני שאתה יעקב בני המשכת מבחינת ראה מוחין דחכמה לבחינת ריח שהוא ז"א, וגם המשכת בריח השדה לשכינה בחינת שדה תפוחין (שער הכוונות דרושי קבלת שבת ד"א), וכמו שאיתא בווה"ק (ח"א קמב:) בריח שדה אשר ברכו הו"י"ה מאן שדה, דא שדה דתפוחים, שדה דאבהן עלאין סמיכו ליה ומתקנין ליה. היינו שיעקב תיקן כל פרצופי זו"ן, ועי"ז נעשה היחוד בשלימות, וכל זה הראה יצחק ליעקב.

ולזה כשבירך יצחק את יעקב הקדים ברכות הרוחניות לגשמיים, כמו"ש ויתן לך אלהים ממל השמים שהוא בחינת רוחניות כמו שאמרו במדרש (ב"ר סו ג) ויתן לך אלהותא. וגם מל מרמו לט"ל אותיות של שמות עסמ"ב, כידוע מכוונת מוריד הטל (שער הכוונות דרושי עמידה ד"ה), ומשמני הארץ הוא ברכה גשמיית, לרמוז שאצל יעקב היה העיקר הרוחניות והגשמיים מפל. ולזה משמני עה"כ בגי' אמ"ת, לומר שיעקב אבינו השתמש בגשמיים רק לדברים אמיתיים של תורה ועבודה.

ולזה בירכו גם כן יעבודוך עמים וישתחו לך לאמים היינו שאם יתנהג כן, אז כל הגוים יקבלו השפע ממנו, ולכן יהיו ממילא נכנעים תחתיו, כי כל השפע יגיע ממנו, כמבואר סודו בווה"ק (ח"א פד:) וז"ל: תא חזי בזמנא דישראל שריין על ארעא קדישא, כלא הוה מתתקן כדקא

צריך להבין אמרו ריח בני כריח שדה דמה שייך לומר לשון ראה על ריח, והוי ליה לומר והריח ריח וגו'.

ואפשר לומר, דהנה פרש"י וז"ל: והלא אין ריח רע יותר משמץ העוים, אלא מלמד שנכנסה עמו ריח גן עדן. וכן איתא כאן בלקוטי תורה ממרן הארז"ל, שיעקב עולה מספר גן עדן עה"א, וז"ש שנכנס עמו גן עדן.

והביאור בזה דהנה ידוע שכל תכלית עבודת האדם בעולם, הוא להפוך ולהעלות את כל הגשמיים שיש בעולם ולהפכו לרוחניות. והוא ע"י שיקיים עם הדברים הגשמיים את כל התרי"ג מצוות, ועי"ז הוא מעלה את הגשמיים לרוחניות.

וזהו ויגש וישק לו בחינת התקשרות נפש בנפש. ואז וירח את ריח בגדיו דדרשו חז"ל (פנהרין לו) אפילו ריקנין שבך מלאין מצות כרמון, רבי זירא אמר מהכא, וירח את ריח בגדיו אל תיקרי בגדיו אלא בוגדיו. היינו דהרי הבגדים הם חיצוניות של האדם בחינת גשמיים, ומכל מקום הרגיש בהם יצחק אבינו ריח של גן עדן, שהרגיש שיעקב הפך והעלה את כל הגשמיים לרוחניות ממש, וראה שהם מלאין מצות כרמון. ולכן ויברכהו אפילו בדברים גשמיים, כי ראה שיש לו כלי קיבול לקבל כל השפעות, שהרי ישתמש בהם רק לדברים רוחניים.

ולפי זה יובן מעם למה כתוב ראה דלכאורה אינו מובן כלל פירושו. אך לפי דרכינו

עטרת פז

אמרות טהרות מרבתינו זי"ע

וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת יִצְחָק בֶּן אַבְרָהָם אֲבִרְהָם הַזֵּוֹלִיד
אֵת יִצְחָק (כה יט).

אפשר לרמוז בדרך רמז בסייעתא דשמיא, כי זה כבר הקשו כל מפרשי התורה, למה כתוב 'אברהם הוליד את יצחק' אחרי שכבר כתב 'יצחק בן אברהם'. ואפשר לומר שאצל אברהם אבינו ע"ה מצינו וראינו במפורש, שכתוב בתורה שקיים אברהם אבינו ע"ה כל התורה כולה, כמ"ש 'עקב אשר שמע אברהם בקלי' וישמור משמרתו מצותי חקותי ותורת' (בראשית ה, ה) וע"ז אומרים חכמו"ל (ויפא כח:) שקיים אברהם אבינו ע"ה אפילו עירובי תבשילין, אבל ביצחק ויעקב אבינו זה ודאי שהם ג"כ קיימו כל התורה"ק, אבל לא כתוב כן במפורש בתורה. וזה שמרמז הפסוק 'ואלה תולדות יצחק בן אברהם' שזה בא לומר בפשטות שגולד לו בן ושמעו יצחק, אבל אח"כ בא לומר 'אברהם הוליד את יצחק' א"ת יצח"ק בנימטריא תור"ה עם השני כוללים של שני התיבות, שאברהם אבינו ע"ה היה לומד עם בנו יצחק אבינו ע"ה כל התורה כולה, שכמו שהוא למד וקיים אותם, כמו כן יצחק בנו למד לבנו יעקב וקיים את כל התורה כולה.

מעשה שלום מרבינו שלום מקאמרנא

וַיְהִי יִצְחָק בֶּן אֲרָבְעִים שָׁנָה בְּקָחְתוֹ אֵת רִבְקָה
וַגּו' (כה כ).

רצה לומר דהרי יצחק היה עקר ורבקה היתה עקרה, לזה בא להורות שיצחק לא היה יכול להוליד עד שבא לבחינת אברהם אבינו סטרא דדוכרא, לזה עולה בני' 'יצחק' עם מנין 'ארבעים' רמ"ח כמנין אברה"ם, ואו' 'בקחתו את רבקה' לצורך בנים.

בן בית' מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא

וַיַּעֲתֵר לוֹ הוֹי"ה וַתֵּהָרֵר רִבְקָה אִשְׁתּוֹ (כה כא).

רצה לומר שזה ידוע מהבש"מ זלה"ה (תולדות י"י קדושים) שבכל התפלות שאדם צריך להתפלל על איזה ענין, צריך הוא מקודם להתפלל עבור השכינה הקדושה, כי מסתמא בלי ספק זה החסרון שחסר לו צריך הוא לתקן למעלה, לזה בתחלת כל צורך הוא לבקש שיתקן כל החסרון והגפם הנוגע בכיכול ממנו להשכינה הקדושה, ואח"כ יתפלל עבור בקשתו. וכן עשה יצחק אבינו ע"ה כשראה שאין לו בנים והוא עקר והיא עקרה, וחשב

שמסתמא החסרון הזה נמצא ג"כ למעלה בשורשו, והוא כמה שאינו נמצא עוד איזה אדם בעולם שיגרום ע"י תפלתו איזה יהודים קדושים למעלה, כנודע שבחינה זו תלוי דייקא רק ע"י תפלת ומצות ומעשים טובים של ישראל הררים למטה בעולם הזה. לזה התחיל יצחק אבינו להתפלל שע"י תפלתו יגרום למעלה יחוד קוב"ה ושכינתיה. לזה אמר 'ויעתר יצחק' הרבה והפציר בתפלה ל'ה' לנכח אשתו היינו שהיה מתפלל שיהיה השם הוי"ה ב"ה שהוא בחינת ז"א קוב"ה, לנכח אשתו רחל מלכות שמים, שיהיה היחוד פנים בפנים כביכול. והוא משום 'בי עקרה היא' השכינה שאין מי שיעלה תפלתו למעלה לגרום יחוד זה, וזה שאמר אח"כ 'ויעתר לו הוי"ה' שקיבל תפלתו וגרם יחוד קב"ה ושכינתיה, או ממילא 'ותהר רבקה אשתו' למטה. והבן כי דברים אלו הם אמת ויציב ונכון.

בן בית' מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא

וַיַּעֲתֵר יִצְחָק לְהוֹי"ה לְנִכְח אִשְׁתּוֹ בִּי עֲקֵרָה
הוּא וַיַּעֲתֵר לוֹ הוֹי"ה וַתֵּהָרֵר רִבְקָה אִשְׁתּוֹ (כה כא).

המפרשים הקדושים עמדו בתמיהה על לשון 'ויעתר', וגם אני אענה את חלקי. דנהג מדת אברהם אבינו ע"ה היה רחמו"ם, ויצחק עקד"ה, ויעקב אבינו ע"ה נקרא ת"ם תמימות, והנה כאשר ביקש יצחק אבינו ע"ה שיוולד לו אותו צדיק יעקב אבינו ע"ה, ביקש והרבה בתפלה בלשון 'עתר' ר"ת ע'קדה ת'מימות ר'חמים, בזכות הג' מדות של אבותינו הקדושים, וזה שאמר 'לנכח אשתו' היינו התפלל על יעקב אבינו ע"ה שנאמר בו (כה כח) 'ורבקה אהבת את יעקב', וזה 'לנכח אשתו' שעל יעקב אבינו ע"ה התפלל, וגם הר"ת של 'לנכח אשתו' ר"ת א"ל ומרמז על יעקב אבינו ע"ה שקראו הש"ת א"ל כדאיתא בחז"ל (מגלה יח).

פרי חיים מרבינו חיים יעקב מקאמרנא

וַיַּצֵּא הָרְאשִׁוֹן אֲדָמוּנִי בְּלוֹ בְּאֲדָרְת שִׁעָר וַיַּקְרָאוּ
שְׁמוֹ עֵשָׂו (כה כה).

'אדמוני' מלא ואו. כי לא נברא להיות רשע שופך דם נקי אלא על פי התורה, [כי אות ואו' הוא בחינת התורה], ולזה חבירו 'הוא אדמוני עם יפה עינים' (ש"א פו יב) דדוד. והרשע הזה אלו' היה בוחר בטוב, היה יכול

להיות צדיק גדול אלף פעמים מיעקב, כי יעקב השיג כהשגות משה, והוא אם היה רוצה לכוון בטוב, היה יכול לעלות למדרגות משיח ליחידה דאצילות, בסוד 'אדמוני עם יפה עינים', [בסוד אשת חיל עמרת בעלה].

היכל הברכה מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

וַיֵּשֶׁב יִצְחָק בְּגֵרָר (כו ו).

רצה לומר 'יצחק בגרר' עולה תרי"ג, כלומר כי יצחק לא רצה לסמוך עצמו על זכות אביו אברהם לבר אלא על זכות עצמו, לזה כשאמר לו הקב"ה 'עקב אשר שמע אברהם' וגו', לזה תיכף ומיד עשה ישיבה לעצמו, וז"ש וישב יצחק, לקיים כל תרי"ג מצות, ובזכותו לבר יזכה לכל הברכות הללו.

בן בית' מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא

וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כָּלָה יִצְחָק לְבָרֵךְ אֵת יַעֲקֹב וַיְהִי אָף
יַעֲזָא יַעֲקֹב מֵאֵת פָּנָיו יִצְחָק אָבִיו וַעֲשׂוֹ אָחִיו
בָּא מִצִּידוֹ (כו ל).

רצה לומר, כתב דודי מו"ר הרב הקדוש מו"ה צבי מוידרש'ש זלה"ה בספרו עמרת צבי לצדיק פ' וישב, ויהי אך יצא יצא יעקב מאת פני יצחק אבינו ועשו אחיו בא מצידו אמרו בוהר (ח"א קמ"ד) אל תקרא מצידו אלא מצדו. ר"ל כשיצא יצא יעקב שהוא בר ישראל מאת פני יצחק אבינו שהוא עבודה מתוך אהבה, כשברון לבו הכשר באמונה ובטחון שהוא בחינת פנים, וכן כשיצא מבית המדרש מלימוד תורה לשמה, ואם הוא סובר בדעתו שיצא שסובר הוא שיצא ידי חובתו, שהוא מעט ישות בלבד, אז תיכף ומיד ועשו יצר הרע נעשה לו אחיו ובא מצידו. והמשכיל דקדושה יבין שכן הוא האמת.

בן בית' מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא

וַעֲלֵה חֲרִיבָה תַחֲיָה וְאֵת אָחִיךָ תַעֲבֹד וַיְהִי כַּאֲשֶׁר
תָּרִיד וַתִּקְרָתָ עֲלָיו מַעַל צִנְאָרָה (כו מ).

הורה כזה יצחק אבינו ע"ה אהבתו לכורא יתברך, אחרי אשר ידע כי עיקר הורע שלו הוא יעקב, כמו שהובטח 'כי ביצחק יקרא לך זרע' ולא כל יצחק (כא יב וברש"י שם), עם כל זה למען אהבת הבורא אשר אהבתו בו ית"ש יותר מבניו, אם לא היה ביד יעקב מצות ומעשים טובים, אין הפצו ביעודים הטובים.

זכרון דברים מרבינו אלכסנדר סענדר מקאמרנא

עטרת רז

דזי תורה מרבתינו זי"ע

וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת יִצְחָק בֶּן אַבְרָהָם אֲבִרְהָם הַזֵּוֹלִיד אֵת יִצְחָק (כה יט).

[שנקרא כן ע"י עקידה, שאו נתהפך יצחק לסיטרא דדוכרא] ו'אברהם אברהם הוליד את יצחק' נתן ליצחק כח המוליד [הנקרא אברהם]. וסוד 'אברהם אברהם הוליד את יצחק' בסוד [בני'] חמשה פעם ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, [בסוד] 'ה"א לכם זרע' [שע"י שנשלם בה] פעמים עסמ"ב, נעשה קומה שלימה, והיה לו זרע, 'יהי אור ויהי אור' [לעיל ג], [בני' ב"פ עסמ"ב].

היכל הברכה מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

נמסר במסורה 'אברהם אברהם' תרין דסמיכי הדדי, דין, ודעקידה [ויאמר אברהם אברהם ויאמר הנני] (כב יא). ומבואר היטב 'אברהם אברהם' השיג מדרגה זאת (עין בוהר ח"א טו.) ע"י עקידה להיכפל שמו. וגם יצחק היה מסיטרא דנוקבא, ולא היה ראוי להוליד, ולא היה לו בן זוג כלל, עד אחר עקידה, כמבואר בלק"ת דהיה מסיטרא דנוקבא, ומסיטרא דמותא, ומן הר המריה יצא לו היוזוג,

שולחן הטהור

לקט הלכות מספר 'שולחן הטהור' וזר זהב' לרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זי"ע

כללים באמירה לגוי בשבת מתי הוא אסור מן התורה או מדרבנן. הקדמה לסימן רמג רמז.

כללא דמילתא: הזה בשביל ישראל זה¹, וכן הדלק הנר בשביל חולה,

או מצוה, הכל מותר לישראל אחר לדעת בה"ג.

ה. אבל הוא עצמו שאסור מן התורה, לומר לגוי להיות שלוחו לעשות לו מלאכה, לא מהני חולה וצנה וכיוצא².

א. האומר לנכרי בשבת הדלק לי הנר, או החם לי בית החורף, וכיוצא מן הל"ט מלאכות, והגוי עושה בשליחותו, אסור מן התורה ועובר בלאו לכמה הראשונים.

ו. ונכון לחוש לדעת הרבה מן הראשונים, וליזהר שלא לומר בעצמו³ לגוי החם לי בית החורף הזה וכיוצא, אבל יאמר אחר, והוא רשאי ליהנות בו, כיון שהוא חולה או מצונן, שהכל חולים אצל הצנה.

ב. אם עשה הגוי מעצמו המלאכה בשבת הלכה כרבי יונתן שהוא מדרבנן. ולצורך חולי⁴ מותר ליהנות ממנה, או לצורך מצוה לדעת בעל הלכות גדולות (הלכות מילה כג ג)⁵.

ז. אבל בלא חולה, ומצוה לבה"ג, וצנה, אסור לומר לגוי עשה מלאכה לישראל פלוני והוא איסור דרבנן, אפילו קצץ, אסור, ודבר דבר כתיב.

ג. אמר לגוי החם לי מים בשביל תינוק חולה⁶, או לצורך אחר, אמירה זאת אינו אלא מדרבנן דהא הגוי אינו עושה בשבילו⁷ אלא בשביל התינוק, ועובר בזה על ודבר דבר, [ו]אם לצורך מצוה מותר לדעת בה"ג.

ח. ואסור לומר לגוי שום דיבור חלילה עשה מלאכת ישראל באין פנים דלא כתוספת שבת (הקדמה לסימן רמג אות א)⁸. וגם אסור לומר עשה מלאכתך וישראל נהנה מזה קצת כגון מלא לך מים, וב[סימן] ש"ז אם ירצה השם נבאר⁹, וכל דברי תוספת שבת לא נהירין ולא סדורין במחילת כבוד תורתו הרמה:

ד. וישראל אחר האומר לנכרי עשה מלאכה בשביל ישראל זה האומר עובר על ודבר דבר, ואסור לישראל להנות ממנו¹⁰, אם לא בשביל חולה או צינה, דאז מותר לישראל אחר לומר לגוי החם בית החורף

~~~~ מסגרת השלחן ~~~~

וגוף הישראל נהנה בשבת מגוף המלאכה הרי עיקר המלאכה נעשית בשבת בשבילו, ויש לגזור גזירה שמא יאמר לו לעשותה בשבת בשביל הנאתו, אם יהיה מותר לו ליהנות ממנה.

א. כמבואר בשר"ע (סימן שכח ס"ז) דאפילו בחולה שאין בו סכנה אומר לגוי לעשות לו רפואה, ואפילו במלאכה דאורייתא.

ו. כמבואר בשר"ע (סימן רעו ס"ה).

ב. מובא ברמ"א (סימן רעו ס"ב) ד"א דמותר לומר לא"י להדליק לו נר לסעודת שבת, משום דסבירא ליה דמותר אמירה לא"י אפילו במלאכה גמורה, במקום מצוה, והרמ"א מסיים, ויש להחמיר במקום שאין צורך גדול, דהא רוב הפוסקים חולקים על סברא זו.

ז. כמבואר בשר"ע (סימן שכח ס"ז) דבחולה שאין בו סכנה אין מחללין עליו את השבת באיסור דאורייתא, ולכן לא מהני חולה או צנה להתיר איסור דאורייתא.

ג. וצ"ב קצת בדברי רבינו דבהמשך מסיים דלצורך חולה מותר, וגם תינוק מובא ברמ"א (סימן שכח ס"ז) דסתם צרכי קטן כחולה שאין בו סכנה דמי.

ח. ואפשר לדייק מהלשון בשר"ע (סימן שכח ס"ז) דחולה שאין בו סכנה, אומרים לא"י לעשות לו רפואה, ולא כתיב אומר, משמע דאחרים אומרים, והוא לבד לא יאמר בעצמו.

ד. והיינו אפילו שזה בדרך ציווי שמצוה לה"א לעשות, כיון שאין מצוה בשבילו אלא בשביל אחר, לא נעשה כשלוחו, ואין בזה איסור דאורייתא.

ט. התוספת שבת כתב וז"ל: וישראל אחר ודאי שרי לו לומר לעכ"ם עשה מלאכה זו בשבת, כיון דהוא אינו נהנה ממלאכה זו כלל.

ה. כמבואר בשר"ע (סימן רעו ס"א) דא"י שהדליק הנר בשביל ישראל, אסור לכל ליהנות ממנה, ובשר"ע הרב (שם ס"א) מבאר הטעם דהואיל

י. לא זכינו לדברי רבינו על סימן ש"ז.

עטרת תפארת

עובדות וסיפורים מרבתינו זי"ע

קום לך פדנה ארם ביתה בתואל אבי אמך וקח לך משם אשה מבנות לבן אחי אמך (כח ב).

בְּלִשְׁנָא שְׁנִינָא: "בָּאם לֹא הֵייתֶם עִמִּי יְדִיד טוֹב, הֵייתִי עוֹשֶׂה מִמְכֶם עֶפְרָא נְאֻרָא! אֲבָל בְּהִיּוֹת שְׂאֵתֶם יְדִידִי וְכִנְנַתְכֶם רַק לְטוֹבָתִי, אֲנִי אוֹמֵר לְכֶם פִּי הֲרַבִּי מְלוּבְלִין אֲכָן הִנֵּה גְדוֹל מְאֹד, וְגַם דוֹדֵי הֲרַבִּי מְזִידִיטְשׁוּב הִנֵּה עֲצוּם מְאֹד. אֲבָל – לֹא הָיוּ מְאוּתוֹ 'בֵּית דִּין' שְׂאוּמְרִים 'בֵּית פְּלוֹנִי לְפְלוֹנִי', וְאֵלוּ אֲנִי נִמְנִיתִי עַל אוֹתוֹ 'בֵּית דִּין'!"...

פְּלוֹנִית אֲדַמַּת הַשְּׁעָר, הִיא הַזּוּג לְבִנְךָ... אוֹ לְשִׂאֵלַת חֲסִיד שְׁתֵּר אַחַר שְׂדוּךְ לְבִתּוֹ, נַעֲנֶה וְנֹאמֵר לוֹ: "בְּחֹר פְּלוֹנִי הַגְּבוּהָ, בַּעַל הַקּוֹל הַיָּפֵה, זֶהוּ הַשְּׂדוּךְ אוֹתוֹ יַעֲזוּ מִשְׁמִים עֲבוּר בִּתְךָ"... וְכַל הַעִיר הַעֲשֶׂה עַל כֵּךְ. הַעִיר לוֹ זְקֵנִי רַבִּי שְׂמוּאֵל הַרְשֵׁ: "כִּזְאֵת לֹא שְׁמַעְנִי אֲפֹלוּ אֲצֵל הַרְבֵּי מְלוּבְלִין זִי"ע – לְדַבֵּר בְּהַתְּגַלוֹת כִּזְאֵת!". נַעֲנֶה הַגְּאוֹן הַקְּדוֹשׁ מִקְאֻמְרָא זִי"ע לְזְקֵנִי רַבִּי שְׂמוּאֵל הַרְשֵׁ,

סֵפֶר זְקֵנֵי הַגְּאוֹן הַקְּדוֹשׁ רַבִּי שְׂמוּאֵל הַרְשֵׁ וְיִיס רַבְבִּי ד' מוֹנְקֵאטְשׁ זְצ"ל. פַּעַם אַחַת הִגִּיעַ הַגְּאוֹן הַקְּדוֹשׁ רַבְבֵּי הַיָּמִין מִכּוֹן רַבִּי יִצְחָק אֵיזִיק מִקְאֻמְרָא זִי"ע, לְשִׁבְתָּ בְּעִיר מוֹנְקֵאטְשׁ שְׁבַת אַחַת, וְעַל אֵף שֶׁחֲדָךְ בְּזִידִיטְשׁוּב הִתְהַה, לְדַבֵּר בְּהַתְּגַלוֹת גְּדוֹלָה, אֲבָל אֲצֵלוּ הִתְהַה הַהֲנַהֲגָה בְּהַתְּגַלוֹת יוֹתֵר, וְגַלְהָ שְׂרוּאָה בְּשְׂמִים שְׂמוֹת שֶׁל בְּחוּרִים וּבְתוֹלוֹת שְׁהֶם צְרִיכִים לְהִשְׁתַּדֵּךְ בֵּינֵיהֶן. כְּגוֹן שְׂאֵמֵר לְאַחַד: "עֲלֵמָא

אמרי דוד' ווייס

ניתן להשיג כל ספרי רבותינו הקדושים מקאמרנא

- היכל הברכה • אוצר החיים • זוהר חי • דמשק אליעזר • עשירית האופה • נוצר חסד • נתיב מצותך • כתב אופיר • פני זקן • היכל השביעית • אור עינים • מצות עומר • שבת שלום ומבורך • זאת הברכה • אוצר הברכה • אמרי קודש • שלשלת הקודש • סידור קאמרנא • היכל קאמרנא •

בבית מדרשינו עטרת שלום קאמרנא רח' ארזי הבורה 48 ירושלים בין השעות: 8:00 – 3:30

יש אפשרות למשלוחים לכל הארץ. לפריטים: 074-7962080 שלווחה 5

עטרת החסידות

מספרי רבותינו הקדושים ז"ע

וַיִּתֵּן לָךְ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרֵב דָּגַן וְתִירֵשׁ (בראשית כו ח)

כפיך כי תאכל והמותר מחלק, אז אשריך בעולם הזה, כי תאכל התומך לתורה מובטח לו שהוא ובנו ובן בנו לא יבואו לידי עניות, וטוב לך לעולם הבא.

מביא עשירות

אם יעלה בדעתך אין תורה אין שום חשיבות לתורה, אין קמח יהיה לך עניות ודלות, אבל תומכי התורה יתברכו בכל הברכות מאין סוף.

נוצר חסד' אבות ג, יז

ביטול מעוני ביטול מעושר

רבי יונתן אומר כל המקיים את התורה מעוני סופו לקיימה מעושר וכל המבטל את התורה מעושר סופו לבטלה מעוני (אבות ד, ט). מרן אלקי הריב"ש זצ"ל הקשה, למה לא אמר סופו להיות עני, כי הביטול אין עונש לזה שמבטלה מעושר, ואמר שהתנא אמר שלא לקיים אותו מעושר לעולם, ואם אמר סופו להיות עני אפשר שיקיים את התורה מעוני והרי סופו לקיים מעושר, ולזה אמר סופו לבטלה מעוני, הרי לעולם לא יקיים את התורה מעושר, מתוק לחיך ודפחיי"ח.

נוצר חסד' אבות ד, ט

חולי רע של האדם המקבץ ממון

ראינו בעינינו מעשים בכל יום, [אדם] שאין לו בן ולא בת ומקבץ רבבות כסף, ומניח אותו לגנבים וגזלנים החוטפים אותם, ולא דעת בו [שיחשוב] למי אני עמל, והכל [הוא] על ידי רעה חולה השורה עליו. אפילו מי שיש לו בנים מה תועלת לו, היה לו ליתן לב לעשות מצוות לדורות, ולהחזיק תלמיד חכם כדי שיטול נפשו חלק בעולם הבא ולא יילך בחושך, ועל ידי זה שהוא בהול לקבץ ממון אין לו שליטה כלל להכניע הקליפה, אם יש לו מעט זכות יורש אותו אדם כשר, אבל אם הוא כולו שקר ורע, חוטפין אותו גנבים וגזלנים, ומלכות הרשעה יצר הרע גובר ולוקח הכל, וכל זה גורם עמלק דעת דקליפה.

זוהר ח"י ח"ג דף פד:

השפעות שלהם מצד הקליפה

מעשה בעיר אחת שהיתה קהילה גדולה, והיו בה עשירים גדולים, ומחמת גודל עשרם שאינו דקדושה היו מתגאים בעשרם ולא היו עוסקים בתורה כלל, כי כל השפעות שלהם היו מצד הקליפה, וכל עסקיהם תמיד היו להרבות להם הון רב, ולעבוד כדי להיות להם כל צרכי תאונתם. והיה שם בעיר הזאת זקן אחד וחכם גדול, ואמר להם, דעו לכם אם תתעסקו בתורה ובמצוות ובמעשי"ט, ועיקר הוא לימוד התורה לעשות ולעסוק בה מה שהתורה אמרה לעשות, ותעשו תשובה שלימה על העבר, יכול להיות שלא יחרוב הקב"ה את העיר. וכך היה, שכל זמן שהזקן הזה היה חי, בזכותו לא נעשה דבר, וכשנפטר והלך לעולמו, בא מלך אחד ודחק את העיר, עד שנתנו שליש ממונם על פי שבועה, ואמר המלך להם השבעו לי בתורתכם אם נתתם לי מכל ממונכם שליש בשוה, והיו נשבעים כולם, ואח"כ באו רוכלים ואמרו למלך שהטמינו כמה ממונם תחת קרקעות שלהם, אמר להם המלך עברתם על תורתכם ונשבעתם לשקר, והוליד לכל העיר לשביה ואח"כ החרב את כל העיר, וכל זה היה לקיים דברי הזקן הנ"ל. עיין ספר חסידים (סימן ר"יב).

אור עינים' ח"א ערך עשירים

והפניות של התחלות, ומבקש רחמים שיורהו הדרך הנכון, ובוה נכלול השמאל בימין. ואז העושר נמשך במכל שכן מימין והכל מימין, ולכן העושר והכבוד אדרבה מוסיף לו יראה ואהבה לעבוד את בוראו באמת.

ועל ידי הכבוד והשם טוב נתגדל ונתקדש שמו הגדול, 'ורבים השיב מעוני' (מלאכי ב, ו) במתק שפתיו, והכל נמשכין אליו, אפילו אותן שעומדין בצד שמאל שאין טועמין מאור עליו, נמשכין לצד שמאל של הצדיק, בחינות עושר וכבוד שיש לו, ועל ידי זה מקרב לבם לאביהם שבשמים, ויתגדל ויתקדש שמו הגדול.

וזהו 'מתוך' של 'שלא לשמה' שיבא גם כן 'לשמה' (פסחים נ:), אבל שוטה העוסק כל ימיו בשמאל, בפניות זרות, נמשך לו עושר וכבוד משמאל, והעושר מטרידו מעבודת השם, והכבוד לוקח השוטה לעצמו, ונופל מכל עיקר העבודה התמימה, ונמשכין אליו אנשים כמותו, ודי בזה למשכילים.

'נתיב מצותיך' נתיב התורה א, ה-ו

כשהעשירות נשפע ע"י הצדיק אז העשיר שמח

בחלקו ועושה בו רצון הבורא

העושר הנשפע על ידי הצדיקים, אז (העושר) [העשיר] הזה שמח בחלקו (אבות ד, א) בעולם הזה, ועושה בו רצון קונו, וחלקו צפון לעולם הבא, ועושר הנשפע בלתי צדיק, מטרידו בעולם הזה ומוציאו מן העולם הבא, ומתגאה בעשרו ואינו מרחם על העניים, ובאור פני מלך חיים שלא יהיה 'עושר שמור לבעליו לרעתו' (קהלת ה, יב). כי הצדיק מקיף בסוד 'החנוני מקיף' שם 'קרע שטן', (החנוני מקיף גי' שטי"ן) פועל פעולות נוראות, י"ד משי"ה (גי' שטי"ן) קורע כל המשטינים והקליפות שלא יינקו ממנה הקליפות.

נוצר חסד' אבות ג, טז

דרך עבודת השם של העשירות הוא קשה יותר

מנסיון העניות

כי יצחק [שהוא] מדת הדין דינא קשיא, רצה שיעקב לא יהיה לו חלק מתאוות עולם הזה, אלא [ה]הכרחי של חיותו בצמצום הרבה ובזיון, כדי לא יתגרה בו הרע, ויכניע יצרו ויהיה לו חלק בשלימות בעולם הבא שכולו טוב. והשכינה אין רצונה בזה לבטל הבחירה לגמרי כמעט, ושיהיה דרך עבודה על ידי דוחק ועוני וצער, כי הוא 'בכל צרתם לו צרי' (ישעיה סג, ט), ודרך עבודה בעושר יותר גדול ויותר נסיון, ולכך רצון השכינה שיהיה לישראל כל טוב גם בעולם הזה... ולזה כשרצה יצחק לברך את עשו, צער גדול היה אל השכינה, וזהו (תהלים קכ, א) 'בצרת ה' לי קראתי ויענני' (פירוש 'בצרתה' הם אותיות בצרת ה'), 'ולא הכירו ויברכהו' (בראשית כז, כג) בברכה שתומה מאין עליון.

זוהר ח"י ח"ב דף רצט.

העשיר צריך להתייגע רק על חלקו. וחלק עניים

שאלו בא אליו בלא יגיעו

כל מה שאתה יגע, די לך בזה שאתה אוכל והוא הדין שאר צרכים, והשאר מחלק לעניים ותלמידי חכמים. ובאמת יבין העשיר כי חלקו בא לו ביגיעה ועמל, וחלק עניים ותלמידי חכמים בא לו השפע בנקל, ומזה יבין שצריך לחלק לעניים, והמרבה יתרבה אצלו השפע עד אין סוף. וזהו יגיע

התבטלות העשיר לצדיק

ומעשה היה בימי איש אלהים הגאון אלהי מורינו ורבינו **דוב**, שנתקרב אליו איש אחד עשיר מופלג, וירד מנכסיו ונעשה עני, ושאל לו הסבה, והשיב עד כאן עמדת בצפון, וכשקרבת עצמך להפיק חכמה, נכנסת לדרום ונתרחקת מצפון וירדת מנכסיך, ובאמת הקדוש רבינו מרב ענוה שלו השיג כך, כי באמת כשמקרבין עצמו לצדיק, צריכין להיות בביטול והכנעה אין ממש ובאהבה גדולה, ושם במדת אין לית שמאלא בההוא עתיקא, כולא ימינא, והצפון והדרום כלולין יחד עד אחד, כי שם האחדות הגמור, יכולין להמשיך עושר וחכמה מאחדות הפשוט, וזה העשיר לא נתבטל במדת אין לפני רבינו הקדוש, ולכך ירד מנכסיו, ורבינו מרב ענוה שלו כידוע גודל ענוה שלו, לא אמר לו זה אלא ברמו.

'היכל הברכה' במדבר א, כ

השפעת העושר הוא כדי שיהיה לו לב רחב

לעבודת השי"ת

חימום של הקדושה [הוא] לחמם לשורר ולזמר להודות ולהלל, 'זמרו ה' כי גאות עשה' (ישעיה יב, ה), וגרמו שהקליפה יש להם גאווה זה לרומם עצמם לינק מן המקום הנקרא 'מסתרים' (ירמיה יג, יז), וזהו (חגיגה ה:): מפני גאותן של ישראל שנשפע עליהם הרחבה ועושר, שיהיה להם לב רחב לעבוד השם יתברך בשירה וזמרה בתורה ובתפלה מתוך הרחבה ונחת ושמחה, שזה בא מתוך יחוד חיצונית מילוי דאבא ואמא, ואמר 'במסתרים' שאחזו חיצונים במסתרים עליונים, ובאכזריות גאווה שלהם גלו מסתרים...

'זוהר ח"י ח"ב דף רכא:

העובד השם בחיצוניות ובפנימיות לשם שמים

זוכה לעושר וכבוד ואריכות ימים לעולם הבא וע"י

הכנעה זוכה לעושר וחכמה יחד

באמת זה התחלה שהוא בחינות שמאלא בעי לאכללא בימינא (זוהר ח"ג קעח.), דהיינו שגם החיצונית יהיה לשם שמים, ומזה נמשך עושר וכבוד, ומהפנימיות נמשך אורך ימים לעולם הבא. וזכאין אינון צדיקייא דלא סטאן לא לימינא ולא לשמאלא (איזרא זוטא רצ.), אלא באין למדריגות אין, לעשות רצון בוראם במסירות נפש, ואז נמשך עליהם אורך ימים ועושר וכבוד הן ברוחניות והן בגשמיות.

כי באמת היה מעשה אצל רבינו הקדוש מוהר"ר **דוב בער** [המגיד ממעזריטש], שנתקרב אליו עושר אחד וירד, ואמר הסיבה, כי חכמה בימין ועושר בצפון, ולא היה אפשר לשניהם להיות כאחד. אבל מי שזוכה למדת 'אין', ממשך הכל ברגע אחד, כי שם כולא ימינא. ועל כל פנים בעי לאכללא שמאלא בימינא, ואז נמשך עושר וכבוד, והכל לשם שמים ולא לטורדו חלילה. וזה עצמו היה לאברהם אבינו, 'ואעשך לגוי גדול' (בראשית יב, ב), שתזכה לבנים, 'ואברכך', בממון, 'ואגדלה שמך' וטבעך בעולם (פסחים קיז:), כל זה לצד שמאל של היצר, ילך לכונה זאת. דבר אחר, זהו שאומרים אלהי אברהם, זהו הפנימיות עיקר ושורש.

וכללו של דבר, הצדיק גם בחינות השמאל מכליל בימינא, ומשליך לגמרי הפניה החיצונית, ולוקח העיקר, ובכל כחו משליך הרע והחומריות